

Greklands kris

”Åtstramningspolitiken måste stoppas innan det är för sent”

Publicerad 2013-10-17 00:40

Upprop för Grekland. EU:s sparkrav på det krisdrabbade Grekland förvärrar situationen i ett land där arbetslöshet och fattigdom redan breder ut sig. Sverige har en historia av solidaritet med Grekland, och nu är tid att höja rösten och visa solidaritet, skriver 22 representanter för kultur och samhälle.

Grekland befinner sig i dag i en mycket svår situation. Arbetslösheten ligger på nära 30 procent, för ungdomar på 65 procent. Fattigdomen har ökat kraftigt. Nedskärningarna drabbar vanliga greker hårt. Skolor, sjukhus, vård och omsorg försämras. Ungdomar emigrerar i massor.

Sverige har en historia av solidaritet med Grekland. Från Röda Korsets insatser under den nazistiska ockupationen till den enorma solidariteten från svenska folket under diktaturen 1967–1973.

Under dagens kris har solidariteten lyst med sin frånvaro. Från många svenska politiker har i stället motsatta tankegångar hörts. Tillsammans med flera medier har de deltagit i skuldbeläggandet av landet. Man skyller på det grekiska folket och upprepar i vissa fall rena missförstånd om deras arbetsvillkor och pensionsålder.

Vi kommer att arbeta för att bilda ett svenskt nätverk för solidaritet med Grekland. Nätverket ska vara partipolitiskt obundet och välkomnar alla som vill uppmärksamma situationen och arbeta för att förändra den.

Vad är det då som behövs?

Naturligtvis uppmanar vi alla att stödja befolkningen ekonomiskt, till exempel genom bidrag till SOS Barnbyar som tar hand om de barn föräldrarna inte längre kan mätta, eller till de sjukhusinsamlingar som går till läkemedel och sjukvård eller andra insamlingar som når det grekiska folket.

Men främst kräver vi att Sverige höjer rösten emot den sparpolitik som nu påtvingas landet från den så kallade trojkan (EU, ECB och IMF). Den politiken förvärrar bara Greklands situation. Skulden ligger i dag på runt 170 procent av BNP. Att i detta läge kräva att landet ska fortsätta betala räntor, samtidigt som ekonomin krymper, är orimligt. Det kommer bara att leda till att situationen förvärras. I stället för att lindra gör åtgärderna det motsatta: det blir omöjligt för landet att komma på fötter.

De nödlån som trojkan ger Grekland har kallats räddningspaket eller sparpaket. I själva verket är det lån mot ränta. Många långgivare har kunnat låna till en ränta på 1 procent och sedan lånat vidare pengar till Grekland mot en ränta på mellan 3 och 5 procent. På så sätt fortsätter man att tjäna pengar på landets kris, alltmedan Grekland inte längre har råd att underhålla sin offentliga sektor och befolkningen går på knä.

Krisen offerar välfärden och hotar demokratin. Trojkan och den grekiska regeringen stoppade inte bara förslaget om en folkomröstning om åtstramningspolitiken. Under en tid tillsattes dessutom en riksbankchef som premiärminister utan att folket fick säga sitt. Som en följd av trojkans åtstramningspolitik stängdes det statliga tv- och radiobolaget.

Åtstramningspolitiken har också bidragit till ökad rasism då det nynazistiska partiet växer genom att skylla krisen på invandrarna. Rasism är inget nytt fenomen vare sig i Grekland eller i Europa. Men historien visar oss att rasism, nedskärningar och depression är en farlig kombination. Mordet på den grekiske rapparen Pavlos Fyssas är bara ett exempel.

Självfallet bär grekiska politiker ett eget ansvar för det finansiella läge landet hamnat i. Men för att Grekland ska kunna leva och ekonomin ska kunna återhämta sig måste sparpolitiken upphöra. Skulden måste skrivas ned och omförhandlas. IMF publicerade en rapport i juni där man erkände att hanteringen av Grekland hade varit ett misstag. I rapporten, IMF Country Report No. 13/156, står att omförhandling av skulden borde ha skett tidigare och att tillväxtprognoserna varit för optimistiska med tanke på landets stora statsskuld. ”Att förhandla om skulden hade varit det bästa alternativet från början”, skriver IMF.

Vi uppmanar svenska regeringen att höja rösten för demokrati, välfärd och solidaritet. Åtstramningspolitiken måste stoppas innan det är för sent.

Andreas Boukas, forskare och grundare av Grekiskt Kulturcentrum
 Sven Britton, professor och läkare

Lars Göran Carlson, regissör och skådespelare
Peter Curman, poet
Kajsa Ekis Ekman, journalist och författare
Aris Fioretos, författare
Theodor Kallifatides, författare
Krister Kumlin, Sveriges ambassadör i Aten 1993–1997
Azar Mahloujian, författare
Elisabeth Marjanović Cronvall, regissör och producent
Behrang Miri, musiker och skådespelare
Lennart Palm, historiker vid Göteborgs universitet
Alexandra Pascalidou, författare och programledare
Mats Rosengren, professor i retorik, Södertörns högskola
Lars Rydbeck, docent i nytestamentlig filologi vid Lunds universitet
Arja Saijonmaa, sångare och humanitär aktivist
Jan Stolpe, översättare
Jan Henrik Swahn, författare
Jesper Svenbro, filolog, ledamot av Svenska Akademien
Tomas Tranströmer, poet
Mikael Wiehe, protestsångare
Per Wästberg, författare, ledamot av Svenska Akademien, fd ordförande Internationella PEN

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.